

บทที่ 7

การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม

การอ้างอิง

การอ้างอิงในผลงานวิชาการ (รายงาน งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำรา เอกสาร ประกอบการสอน บทความวิชาการ บทความวิจัย) เป็นการแจ้งแหล่งที่มาของข้อความ แนวคิด หรือ ข้อมูลเพื่อเป็นการให้เกียรติแก่เจ้าของข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลนั้น รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านที่ประสงค์จะทราบรายละเอียดอื่น ๆ จากแหล่งที่มา การอ้างอิงจะปรากฏอยู่ใน 2 แห่งตรงกัน คือ แห่งแรกจะปรากฏในเนื้อหาของผลงานทางวิชาการ แห่งที่สองจะปรากฏอยู่ในรายการบรรณานุกรมท้ายเล่ม

ปัจจุบันมีการอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 ซึ่งมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยเพื่อรองรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยได้เพิ่มแนวทางในการลงรายการอ้างอิงสำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ข้อมูลเสริม และการอ้างอิงจากเว็บไซต์ โดยในบางส่วนได้ดัดแปลงให้เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการอ้างอิงเอกสารภาษาไทย ซึ่งอาจมีลักษณะและข้อมูลบางอย่างแตกต่างจากเอกสารในภาษาอังกฤษ

การอ้างอิงในเนื้อหารายงาน

1. การอ้างอิงเอกสารทั้งเอกสารโดยรวม

การอ้างอิงเอกสารทั้งเอกสารโดยรวม เป็นการสรุปแนวคิดจากเอกสารทั้งเล่มหรือทั้งเรื่องดังต่อไปนี้

1.1. การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งคนเดียว

ให้ระบุทั้งชื่อผู้แต่ง และปีที่พิมพ์ไว้ในวงเล็บ โดยเอกสารภาษาไทยให้ระบุชื่อ และนามสกุล ส่วนเอกสารภาษาต่างประเทศให้ระบุเฉพาะนามสกุล ดังตัวอย่าง

รูปแบบ

เอกสารภาษาไทย: ข้อความ . . . \ (ชื่อผู้แต่ง \ นามสกุล, \ ปี)

เอกสารภาษาต่างประเทศ: ข้อความ . . . \ (นามสกุลผู้แต่ง, \ ปี)

หมายเหตุ: \ หมายถึง การเว้นวรรค 1 ระยะพิมพ์

\\ หมายถึง การเว้นวรรค 2 ระยะพิมพ์

ตัวอย่าง

การเรียนบนเว็บเป็นการใช้เว็บในการเรียนการสอน โดยอาจใช้เว็บเพื่อนำเสนอบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติของวิชาทั้งหมดตามหลักสูตร หรือใช้เพียงการเสนอข้อมูลบางอย่างเพื่อประกอบการสอนก็ได้รวมทั้งใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะต่าง ๆ ของการสื่อสารที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต (กิตานันท์ มลิทอง, 2543)

Factors contributing to increased preharvest losses are continued planting of nonresistant varieties, planting of modern varieties with a small genetic base for resistance to certain pest species, continuous year-round planting, and overdependence on pesticides (Oka, 1982).

หรือให้ระบุชื่อ และนามสกุลผู้แต่งไว้นอกวงเล็บ ส่วนปีที่พิมพ์นั้นให้ระบุไว้ในวงเล็บ ดังตัวอย่าง

รูปแบบ

เอกสารภาษาไทย: ชื่อผู้แต่ง \\ นามสกุล \ (ปี) \ ข้อความ . . .

เอกสารภาษาต่างประเทศ: นามสกุลผู้แต่ง \ (ปี) \ ข้อความ . . .

ตัวอย่าง

ธเนศ ยุคันทวนิชชัย (2552) ได้กล่าวว่า สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลายสถาบันพากันล่มสลาย ข้อเท็จจริงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาเชิงกลยุทธ์ในการตลาดกีฬา ซึ่งสื่อมวลชนระดับโลก ล้วนแต่มีส่วนควบคุมความคิดเห็นของสังคมโลก

Oka (1982) pointed out that factors contributing to increased preharvest losses are continued planting of non-resistant varieties, planting of modern varieties with a small genetic base for resistance to certain pest species, continuous year-round planting, and overdependence on pesticides.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

หรือให้ระบุชื่อผู้แต่ง นามสกุลและปีที่พิมพ์โดยไม่ต้องอยู่ในวงเล็บ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ใน พ.ศ. 2552 ธเนศ ยุคันตวนิชชัย ได้กล่าวว่า สังคมเปลี่ยนแปลง . . .

In 1982, Oka pointed out that factors . . .

ในกรณีที่มีการอ้างอิงเอกสารซ้ำกันในย่อหน้าเดียวกัน ไม่ต้องระบุปีที่พิมพ์ในการอ้างอิงตั้งแต่ครั้งที่ 2 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ธเนศ ยุคันตวนิชชัย (2552) ได้กล่าวว่า สังคมเปลี่ยนแปลง . . . นอกจากนี้ ธเนศ ยุคันตวนิชชัยยังให้เหตุผลอื่น ๆ อีกหลายเหตุผล เช่น . . .

Oka (1982) pointed out that factors . . . Oka also suggested that . . .

ในรายงานภาษาไทย เมื่อจะอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาต่างประเทศให้ระบุนามสกุลผู้แต่งตามภาษาต่างประเทศนั้น ๆ และปีที่พิมพ์เป็น ค.ศ. หรือศักราชอื่นตามที่ปรากฏในรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ปัจจัยที่มีผลต่อ . . . (Oka, 1982)

Oka (1982) ชี้ให้เห็นว่า . . .

ใน ค.ศ. 1982 Oka ชี้ให้เห็นว่า . . .

ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ (เราะยั๊บ ฮ.ศ. 1389) กล่าวถึง . . .

1.2 การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 2 คน

ให้ระบุชื่อผู้แต่งตามหลักเกณฑ์ในข้อ 1.1 ทั้ง 2 คน ทุกครั้งที่มีการอ้างอิง โดยให้มีคำ และ หรือ and หรือ & อยู่ระหว่างนามผู้แต่งทั้ง 2 คนนั้น ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

รูปแบบ

เอกสารภาษาไทย: ข้อความ . . . \ (ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่1] \ และ \ ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล[คนที่2], \ ปี)

เอกสารภาษาต่างประเทศ: ข้อความ . . . \ (นามสกุลผู้แต่งคนที่ 1 \ and \ นามสกุลผู้แต่งคนที่ 2, \ ปี)

ตัวอย่าง

ในกระบวนการวิจัยทางนิเวศวิทยานั้น ก่อนที่จะลงมือทำจริง ๆ ควรมีการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของโครงการวิจัยที่คิดขึ้นเสียก่อน กระบวนการวิเคราะห์โครงการวิจัยสามารถกระทำโดยการตั้งคำถามและหาคำตอบที่ปราศจากความลำเอียง (จิราภรณ์ คชเสนี และ นันทนา คชเสนี, 2552)

The spread of irrigation has contributed between 50 and 60 percent of the massive increase in agricultural output of the developing countries from 1960 to 1980 (Crosson and Rosenberg, 1989).

รูปแบบ

เอกสารภาษาไทย: ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่1] \ และ \ ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่2], \ (ปี) \ ข้อความ. . .

เอกสารภาษาต่างประเทศ: นามสกุลผู้แต่ง [คนที่1] \ and \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่2], \ (ปี) \ ข้อความ. . .

ตัวอย่าง

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ ธราธร รัตนนฤมิตร (2548) ได้เสนอแนะว่า . . .

Crosson and Rosenberg (1989) concluded that the spread of irrigation . . .

1.3 การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 3-7 คน

ให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคนในการกล่าวอ้างอิงครั้งแรก ระหว่างชื่อผู้เขียนแต่ละคนใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) หน้าชื่อผู้เขียนคนสุดท้ายใส่คำว่า และ หรือ and หรือ & ส่วนการอ้างอิงในครั้งต่อไปให้ระบุชื่อผู้แต่งคนแรกและใส่คำว่า และคณะ หรือ และคนอื่น ๆ หรือ et al. ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

รูปแบบ

เอกสารภาษาไทย: ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่1], \ ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่2], \ ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่3], ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่4], ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่5], ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่6], และ \ ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่7], \ (ปี) \ ข้อความ . . . (การอ้างอิงครั้งแรก)

นามผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่1] \ และคณะ \ (ปี) \ ข้อความ . . . (การอ้างอิงครั้งต่อไป)

เอกสารภาษาต่างประเทศ: นามสกุลผู้แต่ง [คนที่1], \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่2], \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่3], \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่4], \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่5], \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่6], \ and \ นามสกุลผู้แต่ง [คนที่7], \ (ปี) \ ข้อความ . . . (การอ้างอิงครั้งแรก)

นามสกุลผู้แต่ง [คนที่1] \ et al. \ (ปี) \ ข้อความ . . . (การอ้างอิงครั้งต่อไป)

ตัวอย่าง

จิตตินันท์ เดชะคุปต์, วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, จริญญา วงศ์นาค, วิเชียร ภาชี, จตุรงค์ สมบูรณ์, สัญญา ธรรมจักร, และ สุรกุล เจจอบรม (2546) ได้วิเคราะห์. . .

(การอ้างอิงครั้งแรกในงานที่เขียน)

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ และคณะ (2546) สรุปผลการประเมิน. . . (การอ้างอิงในครั้งต่อไปในแต่ละย่อหน้า)

นอกจากนี้ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ และคณะ ยังได้เสนอแนะ. . .

McCracken, Warmbrod, Handkook, William, Smit, Jerard, and Miller (1998) suggested that. . . (first citation in text)

McCracken et al. (1998) found . . . (subsequent first citation per paragraph thereafter)

McCracken et al. also found. . . (omit year after first citation within a paragraph)

หากการอ้างอิงตั้งแต่ครั้งที่ 2 ไปนั้น การไม่ระบุชื่อผู้แต่งทุกคน แล้วทำให้เกิดความสับสนระหว่างเอกสาร 2 เรื่อง เช่น

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, ประสงค์ ตันพิชัย, และ สันติ ศรีสวนแดง (2546)

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, ชีพสุมน รังสยาธร, และ สันติ ศรีสวนแดง (2546)

หรือ

McCracken, Warmbrod, and Miller (2000)

McCracken, Newcomb, and Warmbrod (2000)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคนเพื่อป้องกันความสับสน

1.4 การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งมากกว่า 7 คน

ให้ระบุชื่อผู้แต่งคนแรก แล้วต่อกด้วย “และคณะ” หรือ “และคนอื่น ๆ” สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้คำว่า “et al.” สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

รูปแบบ

เอกสารภาษาไทย: ชื่อผู้แต่ง \ \ นามสกุล [คนที่1] \ และคณะ \ (ปี) \ ข้อความ . . .

เอกสารภาษาต่างประเทศ: นามสกุลผู้แต่ง [คนที่1] \ et al. \ (ปี) \ ข้อความ . . .

ตัวอย่าง

บัณฑิต ศรไพศาล และคณะ (2549) ได้กล่าวไว้ว่า . . .

Redick et al. (1996) เสนอว่า . . .

Redick et al. (1996) suggested that . . .

หากระบุเฉพาะชื่อผู้แต่งคนแรกแล้วทำให้เกิดการสับสน ระหว่างเอกสาร 2 เรื่อง ที่มีผู้แต่งมากกว่า 7 คน เช่น

สุนันท์ ตามถิ่นไทย, ดารณี ลักษณะเกียรติ, เขาวนเนตร บุญไชย, และ จรุวรรณ พฤษติกุล (2549)

สุนันท์ ตามถิ่นไทย, ดารณี ลักษณะเกียรติ, ศรีอุษา ปาละวัณกุล, และ จรุวรรณ พฤษติกุล (2549)

หรือ

Redick, Gritzmacher, Laster, Dohner, and Bailey (1996)

Redick, Gritzmacher, Bailey, Clawson, and Conone (1996)

ให้ระบุชื่อผู้แต่งคนต่อมาเรื่อย ๆ จนถึงนามผู้แต่งที่ไม่ซ้ำกัน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

สุนันท์ ตามถิ่นไทย, ดารณี ลักษณะเกียรติ, เขาวนเนตร บุญไชย และคณะ (2549)

สุนันท์ ตามถิ่นไทย, ดารณี ลักษณะเกียรติ, ศรีอุษา ปาละวัณกุล และคณะ (2549)

Redick, Gritzmacher, Laster et al. (1996)

Redick, Gritzmacher, Bailey et al. (1996)

1.5 การอ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน

ในการอ้างอิงทุกครั้งให้ระบุชื่อเต็มของสถาบัน ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2552)
 (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2553)
 Ohio State University (1999)
 (World Bank, 2000)

ถ้าสถาบันนั้นเป็นหน่วยงานของรัฐบาล การระบุชื่อควรเริ่มต้นชื่อในระดับกรมหรือเทียบเท่า โดยเขียนอ้างอิงระดับสูงลงมาก่อนทีละลำดับ ทั้งนี้หากจำเป็นอาจจะระบุชื่อกระทรวงเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันการอ้างอิงซ้ำหรือไม่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2552)
 (กรมชลประทาน, 2551)
 Office of Agricultural Economics (2009)
 (Royal Irrigation Department, 2000)

หากชื่อสถาบันนั้นยาวและมีชื่อย่อ ในการอ้างอิงครั้งแรกให้ระบุชื่อเต็มของสถาบัน และให้มีชื่อย่อในวงเล็บตรง [ ] ส่วนในการอ้างอิงครั้งต่อ ๆ ไปให้ระบุชื่อย่อของสถาบัน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

การอ้างอิงครั้งแรก
 (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม [ส.ป.ก.], 2552)
 (Food and Agriculture Organization [FAO], 2009)
การอ้างอิงครั้งต่อ ๆ ไป
 (ส.ป.ก., 2552)
 (FAO, 2009)

หากเป็นหน่วยงานอิสระให้ระบุชื่อหน่วยงานหรือสถาบันนั้นได้เลย ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

ศาลรัฐธรรมนูญ (2560)
(สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560)

หรือ เป็นหน่วยงานที่เป็นที่รู้จักกันดีในระดับชาติ หรือเป็นชื่อเฉพาะ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (2559)
(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548)

หากคณะกรรมการที่มีสำนักงานเป็นอิสระหรือมีการบริหารงานในลักษณะของนิติบุคคล ให้ลงนามคณะกรรมการนั้นได้เลย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

คณะกรรมการ..... (2560)
(คณะกรรมการ....., 2559)

หากเป็นคณะกรรมการที่ได้รับการจัดตั้งโดยสถาบันเพื่อทำหน้าที่เฉพาะกิจ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันนั้น จึงต้องลงนามสถาบันก่อนแล้วจึงจะระบุชื่อคณะกรรมการตามมา ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว (2558)
(สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย คณะกรรมการพัฒนามาตรฐานฯ, 2560)

1.6 การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่มีผู้แต่งคนเดียวกัน (ชุดเดียวกัน)

ในกรณีที่ปีที่พิมพ์ต่างกัน ให้ระบุชื่อผู้แต่งเพียงครั้งเดียว แล้วระบุปีที่พิมพ์ตามลำดับ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างปี ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2548, 2550, 2552)
(ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, 2543, 2545)
World Bank (2000, 2004, 2008)
(Gay, 1986, 1992, 2000)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ส่วนในกรณีปีที่พิมพ์ซ้ำกัน ให้ใช้อักษร ก ข ค .... ตามหลังปีที่พิมพ์สำหรับเอกสารภาษาไทยและใช้อักษร a b c ..... ตามหลังปีที่พิมพ์สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

กรมชลประทาน (2552ก, 2552ข)
 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2553ก, 2553ข)
 Vade (1982a, 1982b)
 (Small, 1986a, 1986b)

1.7 การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่มีผู้แต่งหลายคน (หลายชุด)

ให้ระบุชื่อผู้แต่งเรียงตามปีที่พิมพ์จากน้อยไปมาก ค้นด้วยเครื่องหมาย ; ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(กิตานันท์ มลิทอง, 2540; บุญชม ศรีสะอาด, 2545; ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2546;
 วรภัทร ภูเจริญ, 2550; วิจารณ์ พานิช, 2551)
 (Oka, 1982; Vade, 1982a; Timmer et al., 1983; Crosson and Rosenberg, 1989)
 (Goldstein and Goldstein, 1986; พายัพ, 2533)

1.8 การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

ให้ใส่ชื่อเอกสารหรือชื่อเรื่องแทนชื่อผู้เขียน ถ้าเป็นชื่อบทความ ชื่อบทที่หรือชื่อเว็บไซต์ ใส่เครื่องหมายอัญประกาศคู่ (“ ”) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

On free care (“Study Finds,” 2009)

ถ้าเป็นชื่อวารสาร ชื่อหนังสือ ชื่อแผ่นพับ หรือชื่อรายงาน พิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวเอียง ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

The book college Bound Seniors (2008)
(Sustainable Transport, 1996)
(สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา, 2559)
(ฐานเศรษฐกิจ, 2558, 23-26 มิถุนายน)

1.9 การอ้างอิงเอกสารที่มีผู้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ ผู้รวบรวม หรือ ผู้แปล

ให้ระบุชื่อบรรณาธิการ ผู้รวบรวม หรือ ผู้แปล ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(วารสารณ์ ปัญญาวิ, 2538)
 (Neuliep, 1990)

1.10 การอ้างอิงบทวิจารณ์

ให้ระบุชื่อผู้วิจารณ์ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(ประเทศ ะสี, 2542)
 (Miller, 2001)

1.11 การอ้างอิงเอกสารทุติยภูมิ (เอกสารใช้ต้นฉบับ)

ในกรณีที่ไม่สามารถสืบค้นจากเอกสารต้นฉบับ ต้องสืบค้นจากเอกสารที่ผู้อื่นได้อ้างอิงไว้ (Secondary source) เอกสารภาษาไทยใช้คำว่า “อ้างถึงใน” เอกสารภาษาอังกฤษใช้คำว่า “as cited in”

การอ้างอิง (Citation) ในเนื้อหา อ้างอิงทั้งต้นฉบับและที่ไม่ใช่ต้นฉบับ ในบรรณานุกรม (Bibliography) ไม่ต้องใส่เอกสารต้นฉบับใส่เฉพาะเอกสารที่ไม่ใช่ต้นฉบับ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

การอ้างอิง (Andrew and Shah, 2005, อ้างถึงใน จรัส สุวรรณมาลา, 2553)
 บรรณานุกรม จรัส สุวรรณมาลา. (2553). *ประชาธิปไตยทางการคลังไทย*. กรุงเทพฯ:
 ศูนย์ติดตามประชาธิปไตยไทย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 การอ้างอิง Bass (1985, as cited in Vigoda-Gadot, 2007)
 บรรณานุกรม Vigoda-Gadot, E. (2007). *Leadership style, organizational politics, and*

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

Employees' performance: An empirical examination of two Competing models. *Personnel Review*, 36(5), 661-683

1.12 การอ้างอิงเฉพาะส่วนของแหล่งข้อมูล

ในการอ้างอิงเฉพาะส่วนของแหล่งข้อมูล อ้างเฉพาะหน้า เฉพาะบทที่ หรือสูตรคณิตศาสตร์ ให้ระบุเฉพาะชื่อผู้แต่งหรือผู้เขียนของส่วนที่ต้องการอ้างอิง และใส่เลขหน้าเสมอเมื่ออ้างอิงข้อความ (การอ้างอิงแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไม่ต้องใส่เลขหน้า) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(กรมการจัดหางาน, 2559, น. 38)

(Carroll, 1979, p. 503)

(Donovan, 2010, Chapter 2)

1.13 การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์

ในตำแหน่งที่ต้องระบุปีที่พิมพ์ ให้ระบุ ม.ป.ป. สำหรับเอกสารภาษาไทย หมายถึงไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ และ n.d. สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ หมายถึง no date ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์ เพื่อการค้าและพัฒนาด้านพืชศาสตร์, ม.ป.ป.)

(Miller, n.d.)

1.14 การอ้างอิงหนังสือพิมพ์

กรณีปรากฏชื่อผู้เขียน ไม่ว่าจะ เป็นชื่อจริงหรือนามแฝง ให้ระบุชื่อผู้เขียน ปีที่พิมพ์ และเลขหน้า ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

วารินทร์ ตรีโน (2553, น. 5)

(รังสรรค์ ศรีวรศาสตร์, 2010, น. 16)

(ลำแข, 2553, น. 8)

ในกรณีไม่มีชื่อผู้เขียน ให้ระบุชื่อ "บทความ" และปีที่พิมพ์ ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

“ม.ราชภัฏธนบุรี : เส้นชัยแห่งอนาคต,” (2554, น. 2)

“Sony: Playstation network shutdown due to gamers’ credit card data likely Stolen,” (2011, p. 9A)

1.15 การอ้างอิงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เอกสาร

การอ้างอิงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เอกสาร เช่น สไลด์ เทป รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ ผลงานทางศิลปะ เป็นต้น ให้ใส่ชื่อผู้จัดรายการ หรือผู้จัดทำ และปีที่จัดทำ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2553)

(สมัคร สุนทรเวช, 2544)

(ถนัดศรี สวัสดิวัฒน์, 2542)

(เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, 2540)

1.16 การอ้างอิงการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล

การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ได้แก่ จดหมายส่วนตัว บันทึกส่วนตัว สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เช่น อีเมล การส่งข้อความในกลุ่ม กระดานข่าวสาธารณะ) บทสัมภาษณ์บุคคล บทสนทนาทางโทรศัพท์ การอ้างอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เครือข่ายออนไลน์ ควรอ้างที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ การสื่อสารสื่อบางรูปแบบไม่สามารถกลับมาค้นได้อีก ข้อมูลเหล่านี้ไม่ได้ถูกจัดเก็บไว้ **ไม่ต้องใส่ในบรรณานุกรม** อ้างเฉพาะในเนื้อหาเท่านั้น ใส่ชื่อ นามสกุล และวันที่ที่ติดต่อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

สุนันท์ ตามถิ่นไทย (สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2559)

T.K. Lutes (personal communication, April 18, 2015)

(เอกพันธ์ ปิณฑวนิช, สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2560)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

2. การอ้างอิงเอกสารเฉพาะบางหน้าของเอกสาร

การอ้างอิงเอกสารเฉพาะบางหน้าของเอกสาร ให้ใช้วิธีการดังที่กล่าวไว้แล้วในการอ้างอิงเอกสารทั้งเอกสารโดยรวม และต้องระบุหน้าของเอกสารที่อ้างอิงต่อจากปีที่พิมพ์โดยมีเครื่องหมายทวิภาค (,) คั่นระหว่างปีที่พิมพ์และใส่ “น.” สำหรับภาษาไทย และ “P.” กรณีอ้างอิง 1 หน้า และ “PP.” กรณีอ้างอิงมากกว่า 1 หน้า สำหรับภาษาอังกฤษ ก่อนเลขหน้าของเอกสาร ดังตัวอย่าง

รูปแบบ

ข้อความ . . . \ (ชื่อผู้แต่ง \ นามสกุล, \ ปี, \ น. \ หน้าของเอกสาร)

ตัวอย่าง

(ธเนศ ยุคันตวนิชชัย, 2552, น. 50-54)
 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2553, น. 15)
 (Kotler, 2003, p. 2)

3. การอ้างอิงข้อมูลในตารางและรูปภาพ

ให้ระบุชื่อ และนามสกุลผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และหน้าของเอกสารไว้ตรงที่มาได้ตารางและรูปภาพ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ที่มา: สุพัตรา สุภาพ (2547, น. 4)
 ที่มา: ดัดแปลงมาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (2552)
 ที่มา: Keller (2003, p. 10)
 Source: Lewis (2004, p. 139)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ

นอกจากการอ้างอิงในเนื้อหาที่กล่าวมาข้างต้น อาจเขียนอ้างอิงในลักษณะเชิงอรรถแบบอธิบายเนื้อหา (Content footnote) เชิงอรรถแบบอธิบายเนื้อหาจะใช้ในกรณีที่ผู้เขียนต้องการแยกข้อความนั้นออกจากเนื้อหาของรายงานที่เขียนเพื่อป้องกันความสับสนแก่ผู้อ่าน ข้อความในเชิงอรรถซึ่งอธิบายเนื้อหาหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ผู้อ่านต้องเขียนไว้ตอนล่างของหน้านั้น ๆ โดยมีเส้นขีดคั่นระหว่างเนื้อหาของรายงานและเชิงอรรถ เส้นขีดคั่นนี้จะเริ่มจากระดับตัวอักษรด้านซ้าย ในหน้ารายงานไปทางด้านขวา ยาวประมาณเศษหนึ่งส่วนสามของความกว้างของหน้ากระดาษ (ประมาณ 2 นิ้ว) และใช้อักษรขนาด 14 pt.

บรรทัดสุดท้ายของเนื้อหารายงานและเส้นขีดคั่น ต้องเว้นบรรทัดอย่างน้อย 1 ระยะบรรทัด ถัดจากเส้นขีดคั่นลงมา ให้ออกหมายเลขกำกับเชิงอรรถนั้น โดยเริ่มจาก 1 เรื่อยไปจนจบบทนั้น ๆ (หากมีเชิงอรรถน้อยกว่า 3 แห่ง ในบทเดียวกันอาจใช้เครื่องหมายดอกจัน (*) แทนตัวเลขได้) ตำแหน่งของหมายเลขหรือเครื่องหมายดอกจัน ต้องพิมพ์ต่อจากข้อความที่ต้องการขยายความ เป็นตัวยกลอย (superscript) หมายเลขกำกับนี้ต้องตรงกับหมายเลขที่ให้ไว้ ในเนื้อหาที่ต้องการใช้เชิงอรรถอธิบาย คำอธิบายของเชิงอรรถแต่ละอันต้องจบในหน้าเดียวกันโดยให้ถือเชิงอรรถเป็นส่วนหนึ่งของหน้า ได้แบ่งรูปแบบการเขียนอ้างอิงแบบเชิงอรรถไว้ 3 รูปแบบ คือ

1. เชิงอรรถเสริมความ (Content Note)

เป็นเชิงอรรถที่อธิบายขยายความเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาหรือข้อความที่ปรากฏในเนื้อหา เพื่อให้ได้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอธิบายหรือขยายความเพิ่มเติมด้วยการใส่หมายเลขกำกับไว้ท้ายคำ และแจ้งรายละเอียดของแหล่งที่มาไว้ส่วนท้ายของหน้า เช่น

เนื่องจากศาลเจ้ากวนอูได้ทรุดโทรมลงไปมากเกินกว่าที่จะบูรณะปฏิสังขรณ์ คณะกรรมการมูลนิธิประชาชนกุหลิงได้สร้างศาลเจ้ากวนอูใหม่ทั้งหมดในทศวรรษที่เก้าในปี พ.ศ. 2510 และในปี พ.ศ. 2513 ก็ได้สร้างศาลเจ้าเล็กๆ อยู่หลังศาลเจ้ากวนอูใหม่แทนศาลเจ้าเดิมซึ่งทรุดโทรมไป ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นที่เก็บป้ายชื่อ¹ ของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ และบุคคลอื่นๆ ที่ได้ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน ปัจจุบันศาลเจ้ากวนอูและศาลเจ้าเก็บป้ายชื่อยังเป็นที่เคารพนับถือของชาวจีน ชาวไทยในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียงมาก

¹ ตามประเพณีของชาวจีน เมื่อฝังศพผู้ตายเสร็จแล้ว จะทำป้ายชื่อไว้เช่นไร้ว จะจัดเครื่องเซ่นเป็น 2 ที่ คือ เซ่นป้ายพระภูมิที่หนึ่ง และเซ่นป้ายผู้ล่วงลับอีกที่หนึ่ง สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และสมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพ. *สาส์นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ*. *สาส์นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เล่ม 2*. (2505). พระนคร: องค์การคำคุณสุภา. หน้า 210.

2. เชิงอรรถโยง (Cross-reference footnote)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแหล่ง ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

เป็นการโยงหรือชี้แนวให้ผู้อ่านหารายละเอียดเพิ่มเติมจากหน้าอื่นๆ ที่ได้เคยอ้างอิงไว้แล้ว หรืออ้างอิงไปยังส่วนอื่นๆ ของหนังสือ เพื่อลดการเขียนที่ซ้ำซ้อนและเพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนั้นๆ เช่น

ปัญหาเศรษฐกิจซึ่งกำลังบaylorกลายเป็นวิกฤตสังคมและการเมืองอินโดนีเซียอย่างรวดเร็ว ยังเกิดจากสาเหตุของความล้าใจของรัฐบาลที่จะปฏิวัติตามพันธะข้อตกลงกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศตั้งแต่ต้นด้วย เพราะกลุ่มทุนและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่รายล้อมอำนาจประธานาธิบดีซูฮาร์โตขณะนั้นส่วนใหญ่แทบทุกกลุ่มล้วนแล้วแต่ร่ำรวยมั่งคั่งขึ้นมาจากภายใต้อิทธิพลและบรรยากาศทางเศรษฐศาสตร์การเมืองแบบสมรู้ร่วมคิด (collusion : K) การฉ้อราษฎร์บังหลวง (corruption : K) และลัทธิพวกพ้อง (nepotism : N) ของชนชั้นผู้ปกครองและนายทุนทุกระดับ ซึ่งในอินโดนีเซียรวมเรียกกันว่า “เคเคเอ็น” (KKN)⁹ โดยเฉพาะเครือข่ายและบรรดาลูกๆ ของประธานาธิบดีผู้เป็นเจ้าของกลุ่มทุนเงินดانا

⁹ รายละเอียดดูเพิ่มเติมใน Hal, Hill. (2000). *The Indonesian economy*. London: Cambridge University Press. pp. 281-282.

3. เชิงอรรถอ้างอิง (Reference footnote หรือ citation footnote)

เป็นเชิงอรรถที่บอกแหล่งที่มาของเนื้อหาหรือข้อความที่เรานำมาอ้าง โดยการใส่หมายเลขกำกับไว้ท้ายข้อความที่อ้างพร้อมระบุรายละเอียดของแหล่งที่มาไว้ด้านล่างในแต่ละหน้า

ดังปรากฏว่า สมเด็จพระเจ้าพระยาได้รับเลือกจากที่ประชุมขุนนางและพระบรมวงศานุวงศ์ และได้รับแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในระหว่างรัชกาลที่ 5 ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะระหว่าง พ.ศ. 2411-2416 อำนาจอันยิ่งใหญ่ที่สมเด็จพระยามีอยู่นี้ หากท่านคิดจะทรยศต่อราชบัลลังก์โดยยกตนเองขึ้นเป็นกษัตริย์ก็ย่อมทำได้ แต่สมเด็จพระยามีความยึดมั่นกตัญญูและจงรักภักดีต่อพระราชวงศ์จักรี¹ กับทั้งยังได้ยืนยันความสุจริตใจของตนต่อสมเด็จพระพุทธเจ้าจารย์ (โต) แห่งวัดระฆังโฆสิตารามจะทำนุบำรุงแผ่นดินโดยเที่ยงธรรม และตั้งใจประคับประคองสนองพระเดชพระคุณโดนสุจริต คิดถึงชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นที่ตั้งอยู่เป็นนิจ

¹ ญัฐวุฒิ สุธิสสงคราม. (2516). *สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา. หน้า 768.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

การอ้างอิงแบบคัดลอกข้อความ

ในบางครั้งการคัดลอกข้อความจะช่วยเพิ่มพูนคุณค่าหรือน้ำหนักของพยานหลักฐานที่นำมาใช้สนับสนุนข้อความในรายงาน ในการคัดลอกข้อความนั้นถ้าเป็นข้อความสั้น ๆ ให้เขียนไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”) หากข้อความนั้นมีความยาวติดต่อกันเกิน 3 บรรทัด ไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัญประกาศแต่ให้พิมพ์ติดต่อกันไปโดยด้านซ้ายของข้อความทุกบรรทัดอยู่ในระดับเสมอกับย่อหน้า (block quotation) อนึ่งการอ้างอิงแบบคัดลอกข้อความควรมีเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม

ข้อความที่คัดลอกมาไม่เกิน 3 บรรทัด ให้พิมพ์ต่อไปในเนื้อความ โดยไม่ต้องขึ้นบรรทัดใหม่ แต่ให้ใส่ข้อความนั้นไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ

ข้อความที่คัดลอกมาเกินกว่า 3 บรรทัด ไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัญประกาศกำกับ ให้ขึ้นบรรทัดใหม่ พิมพ์ย่อหน้าเข้ามาโดยเว้น 1 tab (อัตโนมัติ) ทุกบรรทัด และถ้ามีย่อหน้าในข้อความที่คัดลอกมา ให้เพิ่มย่อหน้าเข้ามาอีก 3 ตัวอักษร จากย่อหน้าเดิมของข้อความที่คัดลอก ถ้าต้องการเว้นข้อความที่คัดลอกมาบางส่วน ให้พิมพ์เครื่องหมายจุดสามครั้ง โดยพิมพ์เว้นระยะห่างกัน 1 ตัวอักษร (. . .)

1. การคัดลอกข้อความจากต้นฉบับโดยตรง

ให้คัดลอกข้อความนั้นมาโดยครบถ้วน และเหมือนกับหลักฐานที่ปรากฏอยู่ในเอกสารที่อ้างอิงทุกประการ (ยกเว้นกรณีที่ต้องการละข้อความบางส่วนดังที่กล่าวไว้ในย่อหน้าที่แล้ว) ในกรณีที่ เป็นภาษาต่างประเทศให้คัดลอกข้อความเป็นภาษานั้น ดังตัวอย่างที่ 1-3

ตัวอย่างที่ 1

ตัวแปร ตรงกับภาษาอังกฤษว่า variable ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายคนได้ทำการศึกษา และให้ความหมายไว้แตกต่างกัน เช่น “. . .ตัวแปร (variable) หมายถึงสิ่งที่มีค่าแตกต่างกันไป ไม่คงที่ เช่น เพศ มีเพศชาย เพศหญิง อายุของนักศึกษาปริญญาโท ภาคการศึกษา ซึ่งมีอายุแตกต่างกันไป ดังนั้น เพศและอายุ เป็นตัวแปร. . .” (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2545, น. 5)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่างที่ 2

องค์ความรู้ในท้องถิ่นหรือที่เรียกกันว่าภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้ก่อตัวขึ้นจากการต่อสู้ดิ้นรน เพื่อที่จะมีอยู่ มีกิน และจากการที่ต้องอยู่ร่วมกันในชุมชน ซึ่งการทำมาหากินได้ก่อให้เกิด วัฒนธรรม การผลิตโดยเฉพาะการผลิตแบบเกษตรกรรม อันนำไปสู่การคิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น การปั้นคันนาเพื่อกักเก็บน้ำสำหรับการปลูกข้าว เป็นต้น การต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของชาวบ้านล้วน ต้องอยู่กับธรรมชาติ จึงเกิดการจัดระบบความสัมพันธ์กับธรรมชาติประกอบกับความต้องการการ อธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว ความเป็นไปของโลกและชีวิตจึงพัฒนาเป็น “ความเชื่อ” จึงเกิด ระบบคุณค่าและการรับศาสนาเข้ามาอยู่ในชุมชนพร้อมพิธีกรรมต่าง ๆ ดังที่ สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์ (2534) อธิบายว่า

. . . การผลิตมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างแนบแน่น การเพาะปลูกพืชผล การเกษตรมีปัจจัยเกี่ยวกับดิน น้ำ และแรงงานมาเกี่ยวข้อง จึงต้องมีการจัดการเรื่องที่ดินทำกินให้ เหมาะสม เพื่อมิให้มีการขัดแย้ง จึงเกิดผู้นำชุมชน เช่น ภาคอีสานมีภาคบ้าน ภาคเหนือมีพ่อหลวง ภาคใต้มีนายบ้าน การจัดระบบเหมืองฝาย ในภาคเหนือมีแก้มเหมือง แก้มฝาย เป็นผู้จัดการ และ นอกจากนั้นในเชิงความสัมพันธ์ชุมชนได้เรียนรู้ที่จะสร้างประเพณี การลงแขกในภาคกลาง การขอแรง ในภาคใต้ และการเอามื้อในภาคเหนือ. . .

ตัวอย่างที่ 3

Babbie (2001, p. 284) stated that:

. . .Grounded theory originated from the collaboration of Barney Glaser and Anselm Strauss, sociologists who brought together two main traditions of research, positivism and interactionism. Essentially, grounded theory is the attempt to derive theories from an analysis of the patterns, themes, and common categories discovered in observational data.

2. การคัดลอกข้อความทางอ้อม

เป็นการถอดข้อความจากภาษาเดิม เช่น ถอดข้อความจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย ในกรณีนี้การอ้างอิงแหล่งข้อความที่คัดลอกมาให้ระบุด้วยว่าแปลโดยผู้เขียนหรือผู้หนึ่งผู้ใด ดังตัวอย่างที่ 4

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่างที่ 4

การที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ต้องมีการจัดเตรียม วางแผนกิจกรรมไว้ล่วงหน้า ต้องมีการบันทึก การจัดระบบความคิด และเครื่องมือในการจัดระบบความคิดที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และเรียบง่ายที่สุดคือ มายด์ แมพ (Mind Map) ซึ่ง

→ Mind Map เปรียบได้กับแผนที่เมืองใหญ่ ๆ ศูนย์กลางหรือแก่นแกนของ Mind Map ก็เหมือนศูนย์กลางของเมือง มันคือหัวเรื่องหลัก หรือประเด็นที่สำคัญที่สุด ถนนสายหลักต่าง ๆ ที่วิ่งออกจากจุดศูนย์กลาง ก็เปรียบเสมือนความคิดหลักที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง ถนนสายรอง ๆ ลงมา คือความคิดที่สำคัญรอง ๆ ลดหลั่นต่อไปเรื่อย ๆ รูปภาพ สัญลักษณ์ต่าง ๆ แสดงถึงประเด็นความคิดที่น่าสนใจเป็นพิเศษ (Buzan, 2002 แปลโดย ัญญกร วีระนนท์ชัย, 2547)

หากมีย่อหน้าในข้อความที่คัดลอกมา
ก็ให้เพิ่มย่อหน้าเข้ามาอีก 3 ตัวอักษร

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

บทที่ 7 (ต่อ)

การเขียนรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม

การเขียนบรรณานุกรม

รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและมีประโยชน์มาก เพราะเป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถค้นคว้าและติดตามสารสนเทศต่าง ๆ ที่อ้างในรายงานได้ รวมทั้งแสดงถึงคุณค่าของงานเขียนและสร้างความน่าเชื่อถือในงานเขียนชิ้นนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น ดังนั้นงานเขียนที่ดี จึงควรมีการอ้างอิงในเนื้อหาพร้อมกับมีรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมตรงกันเสมอ เรียกว่า “รายการอ้างอิง” หรือ “บรรณานุกรม” โดยใช้คำว่า “รายการอ้างอิง” เมื่อรายการที่มีแต่ละรายการนั้นจะต้องมีการอ้างอิงในเนื้อหาทุกรายการ และใช้คำว่า “บรรณานุกรม” เมื่อรายการที่มีนั้นไม่จำเป็นต้องปรากฏหรือมีการอ้างอิงในเนื้อหาเสมอไป แต่อาจเป็นการแสดงรายการเอกสารที่ผู้เขียนได้รวบรวมและใช้อ่านประกอบเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อให้รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมสอดคล้องกับการเขียนอ้างอิงในส่วนเนื้อหาของรายงาน จึงได้นำเสนอหลักเกณฑ์การเขียนรายการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่อิงมาตรฐานของระบบ APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 เฉพาะที่จำเป็นและที่นิยมใช้เท่านั้น

หลักเกณฑ์การพิมพ์รายการอ้างอิงและบรรณานุกรม

1. การย่อหน้า การเว้นระยะบรรทัด การเว้นระยะพิมพ์

1.1 บรรทัดแรกของเอกสารและสิ่งอ้างอิงแต่ละเรื่อง อักษรตัวแรกห่างจากริมกระดาษด้านซ้าย 1 นิ้วครึ่ง บรรทัดที่สองและบรรทัดต่อ ๆ ไป ให้ย่อหน้าโดยเว้นอีก 1 tab (อัตโนมัติ) หรือ 0.5 นิ้ว

1.2 เมื่อหมดเอกสารและสิ่งอ้างอิงแต่ละเรื่อง ให้เว้น 1 ระยะพิมพ์เดี่ยวและขึ้นเอกสารและสิ่งอ้างอิงเรื่องต่อไป

1.3 การพิมพ์ให้ถือหลักการเว้นระยะหลังเครื่องหมายวรรคตอน ดังนี้

หลังเครื่องหมายทวิภาค (:): เว้นวรรค 1 ระยะพิมพ์

หลังเครื่องหมายอัฒภาค (;): เว้นวรรค 1 ระยะพิมพ์

หลังเครื่องหมายจุลภาค (,): เว้นวรรค 1 ระยะพิมพ์

หลังเครื่องหมายมหัพภาค (.): เว้นวรรค 2 ระยะพิมพ์ (ยกเว้นหลังอักษรย่อเว้นวรรค 1 ระยะพิมพ์)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

หน้าเครื่องหมายไม่ต้องเว้นวรรค ให้พิมพ์ติดกับตัวอักษรหรือสระตัวสุดท้ายของคำ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

Henson, \ K. \ T. \ (2001). \ *Curriculum Planning: Integrating Multiculturalism, Constructivism, and Education Reform.* \ New York: \ McGraw-Hill.

หมายเหตุ: \ หมายถึง การเว้นวรรค 1 ระยะพิมพ์
 \ \ หมายถึง การเว้นวรรค 2 ระยะพิมพ์

2. การเรียงลำดับ

2.1 วิธีเรียงลำดับอักษร เรียงลำดับรายการอ้างอิงและบรรณานุกรมตามอักษรตัวแรกที่ปรากฏ ไม่ว่าจะเรียงนั้นจะขึ้นต้นด้วยชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อเรื่อง หรือชื่อเอกสารและสิ่งอ้างอิงโดยไม่แยกประเภท และไม่ต้องใส่เลขกำกับ ให้เริ่มด้วยรายการอ้างอิงและบรรณานุกรมภาษาไทยจนหมดก่อน จึงตามด้วยรายการอ้างอิงและบรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ

ตัวอย่าง

นิตา ชูโต.
 มติชน.
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
 American Psychological Association.
 Rogers, E. M.

กรณีผู้แต่งคนแรกเหมือนกัน

- 2.1.1 ให้เรียงรายการที่มีผู้แต่งคนเดียว ก่อนรายการที่มีผู้แต่งหลายคน
- 2.1.2 ให้เรียงลำดับตามอักษรของผู้แต่งคนต่อ ๆ ไป
- 2.1.3 ให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคน

ตัวอย่าง

โสภิต ทองปาน, นงนุช โสรรัตน์, และ อรชร อติวีระกุล.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

_____, สมพร อิศวิลานนท์, และ ธันวาท จิตต์สงวน.

Johnson, D. W.

_____. and Johnson, R.

_____, Johnson, R., Holubec, E. J., and Roy, P.

2.2 วิธีเรียงลำดับปี เอกสารและสิ่งอ้างอิงหลายเรื่อง ที่มีผู้แต่งคนเดียวหรือคณะเดียวกัน ให้เรียงลำดับตามปีที่พิมพ์ของเอกสารนั้น ๆ

ตัวอย่าง

มติชน. (2550).

_____. (2552).

_____. (2553).

วิจารณ์ พานิช. (2549).

_____. (2551).

_____. (2553).

ในกรณีเอกสารและสิ่งอ้างอิงหลายเรื่อง โดยผู้แต่งคนเดียวหรือคณะเดียวกัน **ตีพิมพ์ภายในปีเดียวกัน** ให้ใส่อักษร ก ข ... ไว้หลังปีที่พิมพ์ของเอกสารและสิ่งอ้างอิงภาษาไทย และ a b ... สำหรับภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

มติชน. (2552ก.)

_____. (2552ข.)

Fiske, S. T. and Taylor, S. E.. (1984a.)

_____. (1984b.)

2.3 กรณีเอกสารและสิ่งอ้างอิงหลายเรื่อง ผู้แต่งคนเดียวหรือคณะเดียวกัน เมื่อพิมพ์เรียงลำดับในรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิง ไม่ต้องพิมพ์ชื่อผู้แต่งซ้ำ โดยขีดเส้น 1 เส้น ยาวขนาด 0.5 นิ้ว (10 เคาะ) แทนการพิมพ์ชื่อผู้แต่งแต่ละคนที่ซ้ำกัน ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

Johnson, D. W.

_____.

Richards, J. C. and Rogers, T. S.

_____.

3. การพิมพ์ชื่อผู้แต่ง

3.1 ผู้แต่งที่เป็นบุคคล

3.1.1 ผู้แต่ง 1 คน ภาษาไทยให้ขึ้นต้นด้วยชื่อ ตามด้วยนามสกุล กรณีที่มีฐานันดรศักดิ์ (เช่น ม.จ., ม.ร.ว. และ ม.ล.) บรรดาศักดิ์ (เช่น พระยา) ให้กลับฐานันดรศักดิ์ หรือบรรดาศักดิ์ ไว้หลังชื่อโดยมีเครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น และไม่ต้องลงคำนำหน้านาม ตำแหน่งทางวิชาการ (เช่น ศ. รศ. ผศ.) คำเรียกทางวิชาชีพ (เช่น นพ. นสพ.) และตำแหน่งยศต่าง ๆ เช่น ยศตำรวจ ทหาร เป็นต้น

รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยนามสกุล คั่นด้วยจุลภาค (,) แล้ว ตามด้วยอักษรย่อตัวแรกของชื่อต้น ชื่อกลาง (ถ้ามี) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูรค์ ปยุตโต)

ทิพย์วดี ปราโมช ณ อยุธยา, คุณหญิง.

อนุমানราชธน, พระยา

Skinner, B. F.

Trump, D. A., Jr.

3.1.2 ผู้แต่ง 2-7 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทุกคน โดยใช้จุลภาค (,) คั่น และใช้คำว่า และ หรือ and ก่อนผู้แต่งคนสุดท้าย

ตัวอย่าง

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, อรพรรณ ต้นบรรจง, ยุพิน พิพิธกุล, นิตยา เงินประเสริฐศรี,
สุนทรี โคมิน, สนิท สมัครการ, และ ดร.รชนี เอ็มพันธ์

Atweh, B., S., Kemmis, J., Weeks, P., Schiffman, L. G., Jame, M., Trebil, G.
and Kanuk, L. L.

3.1.3 ผู้แต่งมากกว่า 7 คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่ง 6 คนแรก คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ระหว่างผู้แต่งแต่ละคน และใช้เครื่องหมาย “...” (จุด 3 จุด) คั่นระหว่างผู้แต่งคนที่ 6 กับผู้แต่งคนสุดท้าย ดังตัวอย่าง

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

จันทร์หา เปิ่นตุ้ม, จุฑาทพร ศรีวิพัฒน์, ลาวัลย์ ฉัตรวิรุฬห์, วรวิทย์ แสงสิงแก้ว, พิงพิศ ดุลยพัชร์,
สุนทรี โคมิน, ... สนิท สมัครการ.
Golledge, R. G., Pellegrino, J. W., Gale, N., Doherty, S., Devereux, E.,
Gupta, S. M., . . . Pochampally, K.

3.2 ผู้แต่งที่เป็นสถาบัน

กรณีผู้แต่งเป็นสถาบันให้ลงชื่อสถาบันนั้น ๆ ตามที่ปรากฏ โดยไม่ต้องกลับชื่อหน่วยงาน
ใด ๆ ทั้งสิ้น และเว้นวรรคจากชื่อหน่วยใหญ่ไปหาชื่อหน่วยงานย่อย

ตัวอย่าง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล คณะเภสัชศาสตร์ ภาควิชาเภสัชวิทยา
World Business Council for Sustainable Development.

3.3 เอกสารหลายเรื่องของผู้แต่งต่างคณะที่มีผู้แต่งคนแรกเหมือนกัน

แบบที่ 1 ชิดเส้น 1 เส้น (ยาว 0.5 นิ้ว หรือ 10 เคาะ) แทนการพิมพ์ชื่อผู้แต่งคนแรก

Golledge, R. G., Rayner, J. N., and Parnicky, J. J.. (1980). *The Spatial Competence of Selected Populations: The Case of Borderline Retarded and Socioeconomically Disadvantaged Groups*. National Science Foundation Final Report. Ohio: State University Research Foundation.

_____. , Pellegrino, J. W., Gale, N., and Doherty, S.. (1988). *Integrating Spatial Knowledge*. Paper presented at the International Geographical Union Meeting, Sydney, Australia.

_____. , Smith, T. R., Pellegrino, J. W., Doherty, S., and Marshall, S. P.. (1985). A conceptual model and empirical analysis of children’s acquisition of spatial knowledge. *Journal of Environmental Psychology*, 5(1), 25-52.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแหล่ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

แบบที่ 2 พิมพ์ชื่อผู้แต่งคนแรกตามด้วยคำ et al. ในกรณีผู้แต่งมากกว่า 7 คน

Enochsson, L. et al. (2004). Visuospatial skills and computer game experience influence the performance of virtual endoscopy. *Journal of Gastrointestinal Surgery*, 8(7), 847-880.

หมายเหตุ: 1. การพิมพ์รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมนอกเหนือจากนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอน

2. รายงานที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ให้เขียนเอกสารและสิ่งอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษด้วย โดยวงเล็บภาษาเดิมของเอกสารและสิ่งอ้างอิงนั้น ๆ ต่อท้ายด้วย เช่น (in Thai) (in Bahasa Indonesia)

3.4 ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

ถ้าไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่มีบรรณาธิการ หรือผู้รวบรวม โดยงานที่เป็นภาษาไทยให้ใช้คำว่า "บรรณาธิการ" หรือ "ผู้รวบรวม" หากเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ใช้คำย่อว่า "Ed." สำหรับบรรณาธิการ 1 คน หรือ "Eds." สำหรับบรรณาธิการมากกว่า 1 คน และคำย่อว่า "Comp." สำหรับผู้รวบรวม 1 คน หรือ "Comps." สำหรับผู้รวบรวมมากกว่า 1 คน ใส่ไว้หลังชื่อผู้แต่งในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี. (บรรณาธิการ).
Chambers, R., Pacey, R., and Thrupp, L. (eds.).

3.5 นามแฝง

กรณีผู้แต่งใช้นามแฝง หากทราบนามจริงให้วงเล็บนามจริงไว้ แต่หากไม่ทราบให้ระบุ (นามแฝง) ตามที่ปรากฏ หรือ (pseud.) ในเอกสารภาษาอังกฤษ

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

ทมยันตี (นามแฝง).
 ลักษณะวดี (วิมล เจียมเจริญ)
 Rose (pseud.).

4. ปีที่พิมพ์

- 4.1 ให้ระบุเฉพาะตัวเลข ไม่ต้องระบุคำว่า พ.ศ. หรือ ค.ศ. ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) เสมอ เช่น Baxter, C. (1997). *Race equality in health care education*. Philadelphia, PA: Balliere Tindall.
- 4.2 หากกรณีไม่มีปีพิมพ์ แต่มีลิขสิทธิ์ (copyright) ให้ใส่ปีลิขสิทธิ์แทน โดยไม่ต้องใส่ตัวอักษร c กำกับ เช่น 2009 เป็นต้น
- 4.3 หากหน้าปกไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ จำเป็นต้องหาปีที่พิมพ์จากส่วนอื่น ๆ แทน เช่น คำนำหรือด้านหลังปกหลัง
- 4.4 หากไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ใส่ ม.ป.ป. หมายถึง ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ สำหรับงานที่เป็นภาษาไทย และใส่ n.d. หมายถึง no date สำหรับงานที่เป็นภาษาต่างประเทศแทน เช่น Briscoe, R. (n.d.)
- 4.5 หากเป็นการอ้างอิงบทความจากนิตยสาร จดหมายข่าวหรือหนังสือพิมพ์ ทั้งในรูปแบบฉบับพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ต้องระบุปี เดือนและวันของบทความ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น สำหรับรูปแบบของการระบุให้ปฏิบัติตามธรรมเนียมนิยมของภาษานั้น เช่น ไตรรัตน์ สุทรประภัสสร. (8 พฤศจิกายน 2540). “อนาคตจีน-อเมริกา.” *เดลินิวส์*, 6.
- 4.6 หากเป็นเอกสารหรือโปสเตอร์จากการประชุมหรือการสัมมนา ให้ใส่ปีและเดือนของการจัดประชุมหรือสัมมนา โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น สำหรับรูปแบบของการระบุให้ปฏิบัติตามธรรมเนียมนิยมของภาษานั้นเช่นกัน เช่น Nguyen, C. A. (2012, August).
- 4.7 หากเป็นการเขียน (postings) ลงในบล็อก (blogs) กระดานข่าว (message boards) รายชื่อในอิเล็กทรอนิกส์เมล เป็นต้น ให้ใช้ปีตามด้วยเดือนและวันที่ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น สำหรับรูปแบบของการระบุให้ปฏิบัติตามธรรมเนียมนิยมของภาษานั้นเช่นกัน
- 4.8 งานที่อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์เผยแพร่ ให้ใช้คำว่า (กำลังจัดพิมพ์) สำหรับงานที่เป็นภาษาไทย และใช้คำว่า (in press) สำหรับงานภาษาต่างประเทศ ในวงเล็บ เช่น Briscoe, R. (in press).
- 4.9 ปิดท้ายรายการปีพิมพ์ด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) เสมอ

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

5. การพิมพ์ชื่อเอกสารหรือชื่อเรื่อง

5.1 ชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ ให้เขียนตามที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ โดยให้พิมพ์เป็นตัวเอน เช่น

เทียนฉาย กิระนันท์. (2542). *การวิเคราะห์ตลาดแรงงาน: แนวคิดเชิงทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

5.2 ชื่อเรื่องที่เป็นภาษาต่างประเทศ ให้พิมพ์อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ (capital letter) เฉพาะคำแรกของชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องรอง หากมีมักปรากฏอยู่หลังเครื่องหมายทวิภาค (:) และชื่อเฉพาะ และหากภายในชื่อเรื่องมีคำย่อ ให้พิมพ์ตามที่ปรากฏในเอกสารต้นฉบับ

5.3 หากมีชื่อเรื่องรอง (sub-title) ซึ่งมักจะเป็นคำอธิบายชื่อเรื่อง ให้ใส่ตามหลังชื่อเรื่องหลัก คั่นด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) แต่หากมีภาษาต่างประเทศกำกับ ให้ใส่เฉพาะชื่อภาษาไทย เช่น

ปรีชา จำปารัตน์ และ ไพศาล ชัยมงคล. (2520). *การบริหารพัสดุ: ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

Banta, G. R. (1982). *Asian cropping systems research: Microeconomic evaluation procedures*. Ottawa, Canada: International Development Research Center.

5.4 หากชื่อเรื่องมีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้ใส่เฉพาะภาษาไทย เช่น หนังสือชื่อ “เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศไทย (Essay on Thailand)” ให้ระบุดังนี้

ธนพล จาดใจดี. (2537). *เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ธนพลวิทยาการ.

5.5 สำหรับชื่อเรื่องที่เป็นงานภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ หากต้องการใส่ชื่อที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ ให้ใส่ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม [ ] ต่อจากชื่อเรื่องภาษานั้น ๆ โดยใช้ตัวอักษรปกติ เช่น

Bahaya laten komunisme di Indonesia [Dynamics of Indonesian history]

5.6 สำหรับชื่อหนังสือที่เขียนเป็นภาษาไทยแต่ชื่อเรื่องเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ถอดคำเป็นภาษาไทยก่อน แล้วจึงใส่ชื่อภาษาต่างประเทศไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) โดยใช้หลักของการทับศัพท์ เช่น *โน้ตบุ๊ก* (Note Book) เป็นต้น

5.7 ข้อมูลที่เกี่ยวกับเอกสาร เช่น ครั้งที่พิมพ์ เล่มที่ของหนังสือ ลำดับที่ของรายงาน เป็นต้น ให้ใส่ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) ต่อจากชื่อเรื่องโดยไม่ต้องมีเครื่องหมายใด ๆ คั่น และไม่ใช้ตัวอักษรเอนหรือหนากับข้อมูลส่วนนี้

กลยุทธ์การจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 3).

Encyclopedia of psychology (Vol. 1, pp. 319-327).

Advanced topics in global information management (Vol. 5, 26)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

6. ครั้งที่พิมพ์

หนังสือเล่มที่ใช้อ้างอิงหากมีการพิมพ์หลายครั้ง ต้องระบุครั้งที่พิมพ์ด้วย เช่น
 พิมพ์ครั้งที่ 2 ใช้ภาษาอังกฤษว่า 2nd ed.
 พิมพ์ครั้งที่ 3 ใช้ภาษาอังกฤษว่า 3rd ed.
 พิมพ์แก้ไขครั้งที่ 4 ใช้ภาษาอังกฤษว่า 4th rev. ed.
 สำหรับหนังสือที่พิมพ์ครั้งแรก ไม่ต้องระบุครั้งที่พิมพ์

7. สถานที่พิมพ์

7.1 ให้ระบุสถานที่พิมพ์ ตามที่ปรากฏในเอกสารหรือสิ่งอ้างอิงนั้น ๆ แล้วค้นด้วยเครื่องหมาย
 ทวิภาค (:) โดยพิมพ์ติดกับสถานที่พิมพ์ เช่น กรุงเทพฯ:

7.2 กรณีเมืองที่พิมพ์ไม่เป็นที่รู้จัก หรืออาจมีชื่อซ้ำกับเมืองในประเทศอื่น ให้กำกับชื่อรัฐหรือ
 ประเทศด้วย เช่น

Oxford, England: Basil Blackwell

7.3 ถ้าปรากฏชื่อเมืองหลายเมือง ให้ระบุเมืองแรกชื่อเดียวเท่านั้น หากไม่ปรากฏชื่อเมือง ให้
 ใส่ชื่อประเทศสำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ

7.4 กรณีไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ ให้ระบุด้วยอักษรย่อว่า ม.ป.ท. หมายถึง ไม่ปรากฏสถานที่
 พิมพ์ สำหรับงานที่เป็นภาษาไทย และ n.p. หมายถึง no place สำหรับงานที่เป็นภาษาต่างประเทศ

8. สำนักพิมพ์

8.1 ให้ระบุชื่อสำนักพิมพ์หรือผู้จัดพิมพ์ตามที่ปรากฏในหน้าปกใน เช่น

เออาร์บีซิเนสเพรส

John Wiley & Sons

8.2 หากมีหลายสำนักพิมพ์ ให้ใส่ชื่อสำนักพิมพ์แรกหรือชื่อสำนักพิมพ์ที่พิมพ์ด้วยอักษรตัว
 เข้มหรือตัวใหญ่เป็นพิเศษ

8.3 หากไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ทั้งในหน้าปกใน หลังหน้าปกใน ให้ใส่ชื่อโรงพิมพ์แทน เช่น

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

8.4 กรณีสำนักพิมพ์เป็นมหาวิทยาลัย และชื่อมหาวิทยาลัยมีชื่อรัฐรวมอยู่ด้วย ไม่ต้องกำกับ
 ชื่อรัฐตรงเมืองที่พิมพ์ ในกรณีที่ไม่สามารถแยกชื่อเมืองได้ให้กำกับชื่อรัฐไว้ด้วย

Tucson: University of Arizona press

Cambridge, UK: Woodhead

Cambridge, Mass.: Harvard University Press

8.5 ให้ใส่ชื่อสำนักพิมพ์โดยใช้รูปแบบสั้น ๆ และเป็นที่น่าสนใจ โดยตัดคำที่ไม่จำเป็นออกจาก
 ชื่อสำนักพิมพ์ เช่น Publishers, Co., Inc. หรือคำว่า **สำนักพิมพ์ บริษัท ห้างหุ้นส่วน** เป็นต้น แต่
 ให้คงคำว่า **Books** และ **Press** หรือ **โรงพิมพ์** ไว้ เช่น

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556)
 โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

University of Toronto Press

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

8.6 ถ้าสำนักพิมพ์มีทั้งหน่วยงานใหญ่และหน่วยงานย่อย ให้ลำดับหน่วยงานใหญ่ก่อนหน่วยงานย่อย โดยคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และเว้นวรรค 1 ระยะระหว่างหน่วยงานใหญ่และหน่วยงานย่อย เช่น

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย.

8.7 กรณีที่ผู้แต่งและสำนักพิมพ์เหมือนกัน ให้ลงคำว่า “ผู้แต่ง” สำหรับงานที่เป็นภาษาไทย และ “Author” สำหรับงานที่เป็นภาษาต่างประเทศในตำแหน่งของสำนักพิมพ์ เช่น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

8.8 กรณีไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ในตัวเล่ม ให้ใส่คำว่า ม.ป.พ. หมายถึง ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ สำหรับงานที่เป็นภาษาไทย และ n.p. หมายถึง no publisher สำหรับงานที่เป็นภาษาต่างประเทศ เช่น

พระราชรัตนรังษี (ว.ป. วีรยุทธโธ). (ม.ป.ป.). *จาริกเนปาล*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

8.9 ให้จบเขตข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์ด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

รูปแบบและตัวอย่างการพิมพ์รายการอ้างอิงและบรรณานุกรม

1. หนังสือ

1.1 หนังสือทั่วไป

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อหนังสือ \ (ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี)). \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

จิราภรณ์ คชเสนี และ นันทนา คชเสนี. (2552). *นิเวศวิทยาประยุกต์ การจัดการสิ่งแวดล้อมทรัพยากรและการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). *องค์การแห่งความรู้: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: รัตนไตร.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแหล่ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต). (2539). *พรตลอดปี ชีวิตดีตลอดไป* (พิมพ์ครั้งที่ 7).

กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.

รัตน์ บัณฑิต. (2551). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: คำสมัย.

ศูนย์เทคโนโลยีและอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ. (2545). *รอบรู้ไอที เล่ม 1*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2544). *ห้วงเหอ อุ่ออารยธรรม*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา.

Atweh, B., Kemmis, S., and Weeks, P. (eds.). (1998). *Action Research in Practice: Partnerships for Social Justice in Education*. New York: Routledge.

Goodwin, C. J. 1995. *Research in Psychology: Methods and Design*. New York: John Wiley & Sons, Inc.

Hopkins, D. (1994). *A Teacher's Guide to Classroom Research* (2nd ed.).

Philadelphia: Open University.

1.2 หนังสือแปล

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อเรื่อง \ (ครั้งที่พิมพ์). \ (ชื่อผู้แปล, \ ผู้แปล).

สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ.XXX (ถ้ามี))

ตัวอย่าง

ไฮเซอร์รอดต์, ดี. ดี. (2536). *มนุษย์สัมพันธ์: กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อความสำเร็จของธุรกิจ*

(วัฒนา พัฒนพงศ์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน.

อาร์มสตรอง, เอ็ม. (2549). *การบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์: คู่มือสำหรับการนำไปปฏิบัติ*

(อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท. (ต้นฉบับพิมพ์ปี 2000).

หากไม่ทราบผู้แต่งเดิม ชื่อเรื่องเดิม ให้ระบุชื่อผู้แปลตามด้วยคำว่าผู้แปลในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) เช่น

นิตา (ผู้แปล). (2529). *ครั้งหนึ่ง...ยังจำได้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ธนบรรณ.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

1.3 หนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษ

หนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษ เช่น หนังสืองานวันเกิด หนังสืองานศพ เป็นต้น

รูปแบบ

ให้ลงรายการเหมือนหนังสือทั่วไป โดยเพิ่มเติมรายละเอียดของหนังสือไว้ในวงเล็บท้ายรายการ เมื่อจบข้อความให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อเรื่องแทนในตำแหน่งของผู้แต่ง

ตัวอย่าง

ขจร สุขพานิช. (2497). *เมื่อเซอร์ยอนเบาริงเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี*. พระนคร: โรงพิมพ์มหา มกุฏราชวิทยาลัย. (มหามกุฏราชวิทยาลัย ถวาย ม.จ. ชัชวาลิต เกษมสันต์ ในมงคลสมัยมีพระ ชนม์ 5 รอบเมื่อ 12 มิถุนายน 2497).

รวมรัฐนิยม. (2484). พระนคร: โรงพิมพ์สมัยนิยม. (พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจศพ นางล้วน พลุกุโซ ณ วัดสุนทรธรรมทาน 30 เมษายน 2484).

2. บทความ

2.1 บทความในหนังสือ

2.1.1 กรณีที่ต้องการอ้างอิงบางส่วน of หนังสือ หรือบทความที่เขียนไว้ในหนังสือ ประเภทหนังสือ รวมบทความ เอกสารประกอบการสัมมนา หรือหนังสือที่แบ่งออกเป็นบท ๆ โดยที่มี เนื้อหาไม่ต่อเนื่อง สามารถเขียนรายการอ้างอิงได้ตามรูปแบบ ดังนี้

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อหนังสือ \ (ครั้งที่พิมพ์). \ (น. \ เลขหน้า บทความจากหน้าใดถึงหน้าใด).\สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

แน่นน้อย ใจอ่อนน้อย. (2539). หน่วยที่ 8 แนวความคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการรายงานทางการเงินและระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. (น. 343-376). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยโชทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ.

Holland, J. L. (1973). Making vocational choice. in *A Theory of Career*. (pp. 12-18). New Jersey: Prentice-Hall.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

2.1.2 บทความในหนังสือที่มีบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อผู้แต่ง \ (บรรณาธิการ), \ ชื่อหนังสือ \ (ครั้งที่พิมพ์). \ (น. \ เลขหน้าบทความจากหน้าใดถึงหน้าใด.\ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ณรงค์ชัย อัครเศรณี. (2524). กลยุทธ์ในการระดมเงินทุนจากต่างประเทศ. ใน ลือชัย จุลาสัย และ มิ่งสรรพ์ สันติกาญจน์ (บรรณาธิการ), *เศรษฐกิจไทย: อดีตและอนาคต*. (น. 273-293). กรุงเทพมหานคร: บางกอกการพิมพ์.

Amir, Y. and Sharon, I. (1990). Replication research: A “Must” for the scientific advancement of *psychology*. In Neuliep, J. W. (ed.). *Replication Research in the Social Sciences*. (pp. 58-76). California: SAGE Publications.

2.2 บทความในวารสาร

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ ชื่อวารสาร, \ ปีที่(ฉบับที่ ถ้ามี), \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

ธิดิยา บงกชเพชร. (2552). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ของครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัย มข*, 14(4), 346-359.

สมศักดิ์ รอบคอบ. (2549). ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. *วิทยาสารเกษตรศาสตร์*, 27(1), 9-18.

Clark, J. S., Fulton, M., and Scott, J. T. (1993). The consistency of land values, land rents, and capitalization formulas. *American Journal of Agriculture Economics*, 75(1), 147-155.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

กรณีบทความในวารสารออนไลน์ การลงรายการใช้ URL ของหน้า home page ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ไม่ต้องใส่วันที่สืบค้น เช่น

Silick, T. J., and Schutte, N. S. (2006). Emotional intelligence and self-esteem mediate between perceived early parental love and adult happiness. *E-Journal of Applied Psychology*, 2(2), 38-48. Retrieved from <http://ojsl.ib.swin.edu.au/index.php/ejap>

ในกรณีที่บทความไม่จบในฉบับ และยังมีพิมพ์ต่อในฉบับต่อ ๆ ไป ให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นแล้วใส่ฉบับที่ของวารสารฉบับต่อไป คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมกำกับเลขหน้าทำเช่นนี้เรื่อย ๆ จนกว่าบทความนั้นจะจบบริบูรณ์จึงใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่าง

สมชัย ฤชุพันธ์. (2519). หลักการในการจัดเก็บภาษีมรดกและภาษีการให้. *สรรพากรศาสตร์*, 23(3), 13-23 ; (4), 37-53.

2.3 บทความในสารานุกรม

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ ชื่อสารานุกรม. \ เล่มที่, \ น. \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบุลย์. (2529). การถนอมอาหารของชาวใต้. *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้*. 1, น. 163-165.

Bennett, J. M. (1989). Speed reading. *The World Book Encyclopedia*. 18, p. 774.

2.4 บทความในหนังสือพิมพ์

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปี, วันเดือนที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ ชื่อหนังสือพิมพ์, \ ปีที่(ฉบับที่), \ น. \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

สมหมาย ปาจิณดี. (2553, 1 กุมภาพันธ์). ละครการเมืองเรื่องเขียนด้วยมือลบด้วยเท้า. *มติชน*, 33(13320), น. 2.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

Chuenprasaeng, P. (2010, 11 February). Touch phone and MP3 player in one. *The Nation*, 20(1513), p. 7A.

กรณีบทความในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ การลงรายการใช้ URL ของหน้า home page ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ไม่ต้องใส่วันที่สืบค้น เช่น

พรธวัช อิมใจ. (2556, ตุลาคม 15). โอกาสธุรกิจท่องเที่ยวไทยบนความท้าทายสู่ AEC.

ฐานเศรษฐกิจ. สืบค้นจาก <http://www.thanonline.com>

Tanikawa, M. (2013, June 16). Japan's 'science women' seek an identity.

The New York Times. Retrieved from <http://www.nytimes.com>

2.5 บทความในนิตยสาร

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปี, เดือนที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ *ชื่อนิตยสาร*, \ ปีที่(ฉบับที่), \ น.\ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

ส้มโอมือ. (2545, มีนาคม). อาหารบำรุงสมอง. *Update*, 20(210), น. 37-40.

The British design awards 2009. (2010, October). *ELLE Decoration*, 206, pp. 16-20.

กรณีบทความในนิตยสารออนไลน์ การลงรายการใช้ URL ของหน้า home page ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ไม่ต้องใส่วันที่สืบค้น เช่น

Clay, R. (2008, June). Science vs. ideology: Psychologists fight back about the misuse of research. *Monitor on Psychology*, 39(6). Retrieved from <http://www.apa.org/monitor/>

3. บทวิจารณ์หนังสือในวารสาร

รูปแบบ

นามผู้เขียนบทวิจารณ์. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อบทวิจารณ์. \ [วิจารณ์หนังสือ *ชื่อหนังสือ*, โดยชื่อผู้เขียน]. \ *ชื่อวารสาร*, \ ปีที่(ฉบับที่ ถ้ามี), \ น.\ เลขหน้า.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

- พิชญา สุรพลชัย. (2555). บทความปริทัศน์หนังสือเรื่อง “รัฐสวัสดิการ”. [วิจารณ์หนังสือ *European welfare states: Comparative perspectives*, by Cousins, M.]. *วารสารวิจัยสังคม*, 35(2), น. 157-160.
- ศุภินญา ญาณสมบุรณ์. (2555). [วิจารณ์หนังสือ *Investment timing & asset allocation ลงทุน: ถูกที่ ถูกเวลา*, โดย อนุชา กุลวิสุทธิ]. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 3(2), น. 154-158.
- Burkhead, J. (1960). [Review of the book *Budgetting in public authorities*, by Study Group of the Royal Institute of Public Administration]. *The Journal of Finance*, 15(4), pp. 591-592.

4. วิทยานิพนธ์

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อวิทยานิพนธ์. \ (ชื่อปริญญา). \ ชื่อมหาวิทยาลัย, \ ชื่อคณะ, \ ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา.

ตัวอย่าง

- ธีระพันธ์ ชนาพรธม. (2548). *การจัดการการสื่อสารของคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาชั้นปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน.
- Boroughs, B.B.S. (2010). *Social networking websites and voter turnout*. (Master's thesis). Georgetown University, Faculty of the Graduate School of Arts and Sciences.
- กรณีวิทยานิพนธ์ จากฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์** มีรูปแบบการเขียนดังนี้
- Saiprasert, W. (2011). *An examination of the medical tourists motivational behavior and perception: A structural model*. (Doctoral dissertation). Retrieved from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 3460102)
- กรณีวิทยานิพนธ์ จากเว็บไซต์** มีรูปแบบการเขียนดังนี้
- อรทัย จุลสุวรรณรักษ์. (2550). *การค้ำมนุษย์ในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์. สืบค้นจาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=64530

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

5. เอกสารรายงานการประชุม

รายงานการประชุมทางวิชาการ เป็นเอกสารที่รวบรวมผลงานหลาย ๆ เรื่องจากผู้เสนอผลงาน หลาย ๆ คน จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม การประชุมเหล่านั้นอาจจัดเป็นครั้งคราวหรือจัดเป็นประจำ มีการระบุรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

5.1 บทความในเอกสารประกอบการประชุม/สัมมนาที่พิมพ์เผยแพร่

มีรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงจะคล้ายคลึงกับบทความในหนังสือ

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อเอกสาร \ ชื่อรายงานการประชุม
สัมมนา, \ (น. \ เลขหน้าที่ปรากฏ). \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

สุขน ตั้งทวีพัฒนา และ บุญล้อม ชีวะอิสระกุล. (2533). การใช้เมล็ดทานตะวันเป็น แหล่งโปรตีน และพลังงานในอาหารสัตว์ปีก. ใน *รายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 28 (สาขาสัตวศาสตร์และประมง)*, (น. 47-59). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

5.2 บทความในเอกสาร ประกอบการประชุมวิชาการที่จัดพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ

ใช้รูปแบบเดียวกับการลงรายการบทความในวารสาร

หากกรณีเป็นบทความย่อ ให้เว้นวรรค 1 ระยะ และใส่คำว่า [บทความย่อ] สำหรับเอกสารภาษาไทย และใส่คำว่า [Abstract] สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศต่อจากชื่อบทความ และตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และหากเป็นเอกสารที่นำเสนอในที่ประชุมซึ่งสามารถสืบค้นบทความย่อได้จากเว็บไซต์ของหน่วยงาน ให้ใช้ข้อความ สืบค้นบทความย่อจาก..... สำหรับเอกสารภาษาไทย และให้ใช้ข้อความ Abstract Retrieved from..... สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ

5.3 เอกสารประกอบการประชุมซึ่งไม่ได้จัดพิมพ์เผยแพร่ และไม่ได้นำเสนอในการประชุม

การลงรายการชื่อผู้เขียน ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการลงชื่อบทความในหนังสือ ส่วนการลงเดือน ปีที่จัดประชุม สำหรับเอกสารภาษาไทย ให้ลง **เดือน ปีที่จัดประชุม** หากเป็นเอกสารภาษาต่างประเทศ ให้ลง **ปี, เดือนที่จัดประชุม** โดยเว้น 1 ระยะหลังเครื่องหมายจุลภาค (,)

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (เดือน ปีที่จัดการประชุม). \ ชื่อรายงาน. \ เอกสารใน \ ชื่อผู้จัดประชุม \ (น.เลขหน้า). \ หัวข้อการประชุม. \ รายละเอียดเกี่ยวกับการประชุม, \ สถานที่จัดประชุม.

ตัวอย่าง

Lichstein, K. L., Johnson, R. S., Womack, T. D., Dean, J. E., and Childers, C. K. (1990, June). Relaxation therapy for poly-pharmacy use in elderly insomniacs and noninsomniacs. In T. L. Rosenthal (p. 145). *Reducing medication in geriatric populations*. Symposium conducted at the meeting of the First International Congress of Behavioral Medicine, Uppsala, Sweden.

5.4 เอกสารที่นำเสนอในที่ประชุม และไม่ตีพิมพ์

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (เดือน ปีที่จัดการประชุม). \ ชื่อรายงาน. \ เอกสารนำเสนอในการประชุม \ รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดประชุม. \ สถานที่จัดประชุม.

ตัวอย่าง

มนตรี อิศรไกรศีล. (กรกฎาคม 2554). *การศึกษานิตของวัสดุห่อผลที่มีต่อการเจริญเติบโต คุณภาพและการเข้าทำลายโดยโรคแมลงของส้มโอพันธุ์ทองดีและทับทิมสยาม*. เอกสารนำเสนอในการประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร.

5.5 โปสเตอร์ที่จัดในที่ประชุม

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่องานวิจัย \ (ประเภทของงานวิจัย เช่น รายงานการวิจัย). \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ณรงค์ บุญสวยขวัญ, สมใจ พิมล, ไพโรจน์ นวลนุ่ม, นุสนธ์ สงเอียด, รัชฎา คชแสงสันต์ และ ขจรยุทธ อัจฉกุล. (2547). *การจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดนครศรีธรรมราช* (รายงานการวิจัย). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

6. หนังสือชุด

6.1 หนังสือชุด (อ้างอิงทั้งชุด)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อเรื่อง. \ (ล. \ เลขลำดับเล่ม). \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ไตรปิฎก. (2514-2515). พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง (ล. 1-45). พระนคร: กรมการศาสนา.

6.2 หนังสือชุด (อ้างอิงเล่มใดเล่มหนึ่ง) ดังตัวอย่างนี้

วัลลภ พรหมทอง. (2550). *เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชุดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามแนวพระราชดำริพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

7. สิ่งพิมพ์รัฐบาลและเอกสารอื่น ๆ ของทางราชการ

7.1 ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ

ชื่อกฎหมาย. \ (ปีที่พิมพ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. \ เล่มที่ \ ตอนที่, \ น. \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2547). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 121 ตอนที่พิเศษที่ 23 ก, น. 1.

7.2 ประกาศ คำสั่ง

รูปแบบ

ชื่อหน่วยงาน. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อเอกสาร. \ วัน \ เดือน \ ปี ที่ประกาศหรือมีคำสั่ง.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช บัณฑิตวิทยาลัย. (2552). *ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เรื่อง กำหนดการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย และการส่ง เล่มวิทยานิพนธ์ ประจำภาคฤดูร้อนปี พ.ศ. 2553*. 29 มิถุนายน 2552.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2535). *คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ 1093/2535 เรื่อง มอบหมายให้รองอธิการบดีกำกับการบริหารราชการ สั่งและปฏิบัติ ราชการแทนอธิการบดี*. 8 มิถุนายน 2535.

8. การสัมภาษณ์**รูปแบบ**

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. \ (ปีที่สัมภาษณ์). \ ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ (ถ้ามี). \ สัมภาษณ์, \ วัน \ เดือน \ ปี.

ตัวอย่าง

สมใจ ช่องคันปอน. (2560). *นักดนตรีวงปี่พาทย์ผู้ใหญ่บุญธรรม*. สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2560.

Oupadissakoon, S. (2017). Dean of the Graduate School, Kasetsart University.

Interview, July 8, 2017.

9. การอ้างอิงสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ**9.1 จุลสาร เอกสารอัดสำเนา แผ่นพับ หรือเอกสารไม่ตีพิมพ์อื่น ๆ**

จุลสาร เอกสารอัดสำเนา แผ่นพับ หรือเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ใช้แบบแผนเดียวกับหนังสือ แต่ให้ใส่ประเภทของเอกสารไว้ในเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม [ ] ไว้ก่อนสถานที่พิมพ์ เช่น ใช้คำว่า **จุลสาร** สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้คำว่า **pamphlet** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ และใช้คำว่า **แผ่นพับ** สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้คำว่า **brochure** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ โดยเว้นวรรค 1 ระยะหน้าประเภทของเอกสาร

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อเรื่อง. \ [จุลสาร/เอกสารอัดสำเนา/แผ่นพับ]. \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ธีระ อาชวเมธี. (2520). *การเปรียบเทียบความเร็วในการเข้าใจจำนวนซึ่งเขียนเป็นตัวเลขอารบิก ตัวเลขไทย และตัวอักษรไทย*. [เอกสารอัดสำเนา]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแหล่ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

Farquharson, A. (2002). *Navin Rawanchaikul: Visual artist*. [Pamphlet].

Thailand: The British Council.

Research and Training Centre on Independent Living. (1993). *Guidelines for reporting and writing about people with disabilities* (4th ed.). [Brochure].

Melbourne, Vic: Author.

9.2 สุนัขบัตร

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่เขียน). \ ชื่อเรื่อง. \ [สุนัขบัตร]. \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ปรีชา เกาทอง. (2539). *จิต วัตถุ ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท*. [สุนัขบัตร]. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

9.3 งานที่ไม่ได้ตีพิมพ์

1) เป็นงานที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ และไม่ได้นำเสนอให้สำนักพิมพ์ตีพิมพ์ ให้ระบุคำว่า **เอกสารไม่ตีพิมพ์** ในเอกสารภาษาไทยและระบุคำว่า **Unpublished manuscript** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่เขียน). \ ชื่อเรื่อง. \ เอกสารไม่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง

Ipock, E., and Street, S. (1999). *Early childhood development: A new perspective*. Unpublished manuscript.

2) งานที่ไม่ตีพิมพ์ของมหาวิทยาลัย โดยระบุคำว่า **เอกสารไม่ตีพิมพ์** ในเอกสารภาษาไทย และระบุคำว่า **Unpublished manuscript** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ และในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยไม่เป็นที่รู้จัก จำเป็นต้องระบุชื่อมหาวิทยาลัย หากสามารถใส่ชื่อเมือง หรือรัฐ ชื่อจังหวัด หรือชื่อประเทศต่อท้ายชื่อมหาวิทยาลัย โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) และเว้นวรรค 1 ระยะคั่นระหว่างชื่อมหาวิทยาลัยและส่วนขยายดังกล่าว

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่เขียน). \ ชื่อเรื่อง. \ เอกสารไม่ตีพิมพ์, \ ชื่อมหาวิทยาลัย, \ ส่วนขยาย (ถ้ามี).
สำนักพิมพ์.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

Blackwell, E., and Conrod, P. J. (2003). *A five-dimensional measure of drinking motives*. Unpublished manuscript, Department of Psychology, University of British Columbia, Vancouver, Canada.

3) สิ่งพิมพ์ที่อยู่ระหว่างการพิมพ์ (In press) รูปแบบการอ้างอิงใช้เหมือนกับบทความในวารสาร แต่ไม่ต้องระบุปีที่ ฉบับที่หรือเลขหน้าจนกว่าบทความจะได้รับการตีพิมพ์ และระบุคำว่า **อยู่ระหว่างการพิมพ์** ในเอกสารภาษาไทย และระบุคำว่า **In press** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ เช่น

วีระศักดิ์ ปัญญาพรวิทยา. (อยู่ระหว่างการพิมพ์). ประสิทธิภาพของการสืบพันธุ์ของโคนม. *เชียงใหม่สัตวแพทยสาร*.

4) ข้อมูลดิบที่ได้จากการศึกษา ไม่มีชื่อของงาน ให้ตั้งหัวข้อขึ้นมาเอง และไม่ต้องพิมพ์เป็นตัวเอนหรือหนา เอกสารภาษาไทย ใช้คำว่า **ข้อมูลดิบ** ส่วนเอกสารภาษาต่างประเทศ ใช้คำว่า **Unpublished raw data**

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่ศึกษาเสร็จ). \ [หัวข้อที่ตั้งขึ้นเอง]. \ เอกสารไม่ตีพิมพ์, \ ข้อมูล.

ตัวอย่าง

Deaux, M., and Wise, A. R. (1993). [Auditory response latencies in rat auditory cortex]. Unpublished raw data

5) สิ่งพิมพ์ที่จำกัดการเผยแพร่ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้มาจากแหล่งอื่น ๆ หรือมาจากการสืบค้น ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ให้ใช้คำว่า **ได้จาก** สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้คำว่า **Available from** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ ก่อนชื่อและที่อยู่ที่หาสิ่งพิมพ์มาได้ หรือใส่ URL แทนที่อยู่หรือเพิ่มเติมจากที่อยู่ที่หาสิ่งพิมพ์ได้

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (เดือน ปี). \ ชื่อเรื่อง. \ (ได้จากชื่อและที่อยู่ที่หาสิ่งพิมพ์ได้).

ตัวอย่าง

Chambers, W. R. (Ed.). (2002). *INAC Projects*. (Available from the Isaawian Nation Arts Council).

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแหล่ง ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

6). เอกสารชั้นต้นที่ไม่ได้ตีพิมพ์ เช่น คัมภีร์ไบเบิล สมุดข่อย จดหมายเหตุ เป็นต้น

รูปแบบ

ชื่อหน่วยงานที่เก็บรักษา. \ \ ชื่อเอกสาร.

ตัวอย่าง

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ. *เอกสารรัชกาลที่ 5 ก.8/60 ร่างกฎเสนาบดี เรื่อง เลกหนี่ราชการ (25 ตุลาคม ร.ศ. 119-8 พฤษภาคม ร.ศ. 120).*

หอสมุดวชิรญาณ. *จดหมายเหตุรัชกาลที่ 5 ไม่ปรากฏศักราช มัดที่ 154 เลขที่ 13 พระยาราชสภาวดี กราบทูลเรื่อง คิดการเรื่องเลิกทาสและอากรบ่อนเบี้ย.*

10. เอกสารสิทธิบัตร

รูปแบบ

ชื่อผู้จดสิทธิบัตร. \ \ (ปีที่จดลิขสิทธิ์, เดือน วัน). \ \ ชื่อสิ่งประดิษฐ์. \ ประเทศที่จดสิทธิบัตร.

ตัวอย่าง

สาธิต เกษมสันต์, ม.ล. (2526, กุมภาพันธ์ 4). *กรรมวิธีในการทำออปโซลูตอัลกอฮอล์.* สิทธิบัตรไทย เลขที่ 77.

Buchanan, R. A. (1979, Jan 23). *Extraction of rubber or rubberlike Substances from fibrous plant materials.* USA. Patent No. 4, 136,141.

11. เอกสารอันดับรอง

ในกรณีที่ต้องการอ้างอิงเอกสารที่มีผู้กล่าวไว้แล้วในหนังสืออีกเล่มหนึ่ง โดยไม่ได้อ่านเอกสารต้นฉบับเดิม การอ้างอิงเช่นนี้ถือว่ามีได้เป็นการอ้างอิงถึงเอกสารนั้นโดยตรง การลงรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมให้ลงรายการของผู้แต่งอันดับรอง เช่น

Colheart, M., Curtis, B., Atkins, P., and Haller, M. (1993). Models of reading aloud: Dual-route and parallel-distributed-processing approaches. *Psychological Review*, 100, 589-608.

สมเกียรติ วันทะนะ. (2533). รัฐสมบูรณาญาสิทธิในสยาม 2435-2475. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 17(1), 23-44..

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

12. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

รูปแบบ

ชื่อสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. \ (ปีที่ออกประกาศ). \ ชื่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์. \ เลขที่ มอก.

ตัวอย่าง

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2548). *เหล็กแผ่นรีดเย็นเคลือบสังกะสีโดยกรรมวิธีจุ่มร้อน แผ่นม้วน แผ่นตัด และแผ่นลูกฟูก*. มอก. 50-2548.

13. สื่อโสตทัศนและสื่ออื่น ๆ

สื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยวัสดุที่ไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางการศึกษา สื่อประเภทนี้ในบางครั้งก็จำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ จึงจำเป็นต้องอ้างอิงเพื่อประกอบการนำเสนอเนื้อหาด้วย โดยมีรูปแบบการลงประเภทของสื่อที่นำมาอ้างอิง เช่น แผนที่ (Map) สไลด์ (Slide) ภาพยนตร์ (Motion Picture) รายการโทรทัศน์ (Television broadcast) วัสดุบันทึกเสียง (Sound recording) วิดีทัศน์ (Video recording) เป็นต้น

รูปแบบ

ชื่อผู้จัดทำ (หน้าที่). \ (ปีที่ผลิต). \ ชื่อเรื่อง. \ [ระบุลักษณะของสื่อ]. \ สถานที่ผลิต: \ หน่วยงานที่เผยแพร่.

ตัวอย่าง

13.1 วิดีทัศน์

สารคดีส่องโลก ปลาโลมา. (2542). [วีดิทัศน์]. กรุงเทพมหานคร: มีเดียออฟมีเดีย.

สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. (2544). *พลังงานนิวเคลียร์ พลังที่ขับเคลื่อนเอกภพ*. [วีดิทัศน์].

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ.

Chason, K. W. and Sallustio, S. (2002). *Hospital preparedness for bioterrorism* [videocassette]. Secaucus NJ: Network for Continuing Medical Education.

13.2 แผนที่

กรมอุทกศาสตร์ ราชนาวิไทย. (2530). *ประเทศไทย: อ่าวไทย-ฝั่งตะวันออก: เกาะช้างถึงเกาะยอ*. [แผนที่]. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

National Geographic Society (U.S.). (2002). *Antarctica, a new age of exploration*. [Map]. Washington, DC: The Society.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

13.3 ไมโครฟิล์ม

อย่าเปิดประตูต้อนรับเชื้อเอดส์. (2536). [สไลด์]. กรุงเทพมหานคร: โครงการป้องกัน โรคเอดส์ แห่งชาติ.

Mitchell, D. H. (1974). *Mushrooms*. [Microform]. Denver, CO: Poisinde.

13.4 ภาพยนตร์

ชาตรีเฉลิม ยุคล, ม.จ. (กำกับการแสดง). (2550). *ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช*.

[ภาพยนตร์]. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พร้อมมิตรโปรดักชั่น จำกัด: สหมงคลฟิล์ม.

13.5 รายการวิทยุ-โทรทัศน์

ธงชัย ประสงค์สันติ, เท่ง เถิดเทิง และ ท้อด ทองดี. (ผู้ดำเนินรายการ). (27 ธันวาคม 2552).

คุณพระช่วย. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์.

13.6 ซีดีรอม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. [ซีดีรอม]. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

Key Mega ClipArt 15,000. [n.d.]. [CD-ROM]. [n.p.]: Softkey.

13.7 แฟ้มข้อมูล

Canal System. (1988). [Computer File]. Edwardsville, KS: Medissim.

13.8 ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรม (Application)

Comprehensive Meta-Analysis. (Version 2). [Computer software]. Englewood, NJ: Biostat.

Skyscape. (2013). *Skyscape Medical Resources*. (Version 1.17.42). [Mobile application software]. Retrieved from <http://itunes.apple.com>

14. เอกสารหลายเรื่องของผู้แต่งคนเดียวกันในปีเดียวกัน

ตัวอย่าง

Burton, I. and Kates, R. W.. (1964a). The perception of natural hazards in resource management. *Natural Resources Journal*, 3, 412-41.

_____. (1964b). The flood plain and the sea shore: a comparative analysis of hazard zone occupance. *Geographical Review*, 54, 366-85.

15. รายงานการวิจัย

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อรายงานการวิจัย (รายงานการวิจัย). \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

ตัวอย่าง

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และคณะ. (2551). *การศึกษานโยบาย มาตรการ และแนวทางการแก้ปัญหาความไม่สงบและการพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แผนงานวิจัยบูรณาการปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้* (รายงานการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Sebba, J., Brown, N., Steward, M., Galton, M., and James, M. (2007). *An investigation of personalising learning approaches used by schools* (Research report No. 843). Brighton: University of Sussex.

16. เว็บไซต์

ให้ใส่คำว่า **สืบค้นจาก** สำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า **Retrieved from** สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ เช่น

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่พิมพ์). \ ชื่อเรื่อง. \ สืบค้น \ ปี,เดือน วัน, จาก \ URLของเว็บไซต์ที่เข้าถึง

ตัวอย่าง

สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย. (2554). *จัดระเบียบสำนักงานทนายความ*. สืบค้น 2560, มิถุนายน 21, จาก <http://www.lawyerscouncil.or.th/2011/index.php?name=knowledge>
กรณีไม่มีชื่อผู้เขียน

New child vaccine gets funding boost. (2016). Retrieved 2017, March 21, from http://news.ninemsn.com.au/health/story_13178.asp

17. วิקיพีเดีย

ตัวอย่าง

Psychology. (2017, February 15). In *Wikipedia*. Retrieved from <http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Psychology&oldid=413979409>

18. อีเมล

เมลลิงลิสต์ คือ อีเมลที่ส่งถึงสมาชิกทุกคนที่อยู่ในกลุ่ม เช่น

Smith, S. (2018, January 5). *Re: Disputed estimates of IQ* [Electronic mailing list message]. Retrieved from <http://tech.groups.yahoo.com/group/ForensicNetwork/message/670>

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

19. ยูทูป

กรณีมีทั้งชื่อจริงและชื่อที่โพสต์อยู่บนหน้าจอ (Screen name)

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน. \ (ปี, เดือน วันที่เผยแพร่). \ ชื่อเรื่อง. [ประเภทของข้อมูล]. \ สืบค้นจาก \ URL
ของเว็บไซต์ที่เข้าถึง

ตัวอย่าง

Apsolon, M. (2017, September 9). *Real ghost girl caught on Video Tape 14* [Video file]. Retrieved from <http://www.youtube.com/watch?v=6nyGCbxD848>

20. สังคมออนไลน์

20.1 Twitter update

ตัวอย่าง กรณีเป็น page

National Institute of Mental Health [NIMHgov]. (n.d.). Tweets [Twitter page]. Retrieved 17 October 2017, from <https://twitter.com/NIMHgov>

20.2 Tweet

Tweet คือข้อความที่โพสต์บน Twitter

ตัวอย่าง กรณีส่วนบุคคล

Gates, B. [BillGates]. (2018, February 26). #Polio is 99% eradicated. Join me & @FCBarcelona as we work to finish the job and #EndPolio. VIDEO: <http://b-gat.es/X75Lvy> [Tweet]. Retrieved from <https://twitter.com/BillGates/status/306195345845665792>

ตัวอย่าง กรณีเป็นกลุ่ม

Stanford Medicine [SUMedicine]. (2017, October 9). Animal study shows sleeping brain behaves as if it's remembering: <http://stan.md/RrqyEt> #sleep #neuroscience #research [Tweet]. Retrieved from <https://twitter.com/SUMedicine/status/255644688630046720>

20.3 Facebook page

ตัวอย่าง

American Psychological Association. (n.d.). Timeline [Facebook page]. Retrieved 27 September 2017, from <https://www.facebook.com/AmericanPsychologicalAssociation/info>

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

20.4 Facebook status update

ตัวอย่าง กรณีส่วนบุคคล

Gaiman, N. [Neil]. (2017, February 29). Please celebrate Leap Year Day in the traditional manner by taking a writer out for dinner. It's been four years since many authors had a good dinner. We are waiting. Many of us have our forks or chopsticks at the [Facebook status update]. Retrieved from <https://www.facebook.com/neilgaiman/posts/10150574185041016>

ตัวอย่าง กรณีเป็นกลุ่ม

APA Style. (2017, March 10). How do you spell success in APA Style? Easy! Consult Merriam-Webster's Collegiate Dictionary or APA's Dictionary of Psychology. Read more over at the APA Style Blog [Facebook status update]. Retrieved from <https://www.facebook.com/APAStyle/posts/206877529328877>

20.5 Photo (Facebook)

ตัวอย่าง กรณีมีคำบรรยายภาพ

National Geographic. (2016, March 26). Orcas come up for air in choppy waters off northern Norway in this image from #YourShot member Koen Hoekemeijer: <http://on.natgeo.com/1yfFR80> [Photograph].
<https://www.facebook.com/natgeo/photos/a.10150205173893951.320000.23497828950/10152775308373951/?type=3&theater>

20.6 Photo Album (Facebook)

ตัวอย่าง

Red Bull Stratos. (2017, October 15). *Mission to the edge of space, accomplished* [Photo album]. Retrieved from <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.507275739283434.122701.122924687718543>

20.7 Infographic

ตัวอย่าง กรณีไม่มีคำบรรยายภาพ

U.S. Census Bureau. (2017, October 10). [Pathways after a bachelor's degree in psychology: Educational attainment, common occupations, and synthetic work-life earnings and estimates] [Infographic]. Retrieved from <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10151027855527364&set=a.10151027848052364.407698.202626512363>

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

21. การเรียงลำดับรายการอ้างอิง

หลังจากที่เขียนรายการอ้างอิงและบรรณานุกรมของเอกสารที่นำมาใช้อ้างอิงทั้งหมดแล้ว แต่รายการที่ปรากฏจะต้องเรียงลำดับตามลำดับอักษรตัวแรกของรายการที่ปรากฏ (ก-ฮ, A-Z) หากมีภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ให้เรียงแยกกันโดยให้เรียงภาษาไทยมาก่อนเสมอ การเรียงลำดับของรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม ทำได้ 2 ลักษณะคือ

21.1 หากจำนวนรายการไม่มาก ให้เรียงรวมทุกรายการไว้ด้วยกันโดยเรียงตามลำดับอักษรของผู้แต่ง

21.2 หากจำนวนรายการมีจำนวนมาก ควรเรียงรายการแยกตามประเภทของเอกสาร ทั้งนี้ในการเรียงแต่ละประเภทให้เรียงตามลำดับอักษรของผู้แต่งด้วยเช่นกัน

22. การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในรายการอ้างอิง

22.1 เครื่องหมายมหัพภาค (. period) ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) เมื่อเขียนย่อชื่อแรกหรือชื่อกลางของผู้แต่งชาวต่างประเทศ เช่น Kennedy, J. F.
- 2) เมื่อใช้ชื่อย่อหรือค้าย่อ เช่น Ed. หรือ Eds.
- 3) ใช้เมื่อจบแต่ละส่วนของรายการอ้างอิง เช่น ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ปีพิมพ์

22.2 เครื่องหมายจุลภาค (, comma) ใช้ในกรณีต่อไปนี้

- 1) คั่นระหว่างชื่อสกุลกับชื่อต้น กรณีที่กลับชื่อสกุลของผู้แต่งชาวต่างประเทศ
- 2) คั่นระหว่างชื่อและบรรดาศักดิ์ กรณีของผู้แต่งชาวไทย
- 3) ใช้คั่นระหว่างชื่อผู้แต่งคนที่ 1 ถึงคนที่ 6 (กรณีมีผู้แต่ง 2-7 คน)
- 4) ใช้คั่นระหว่างผู้แต่งและปีพิมพ์ (กรณีการอ้างอิงระบบนามปี)

22.3 เครื่องหมายอัฒภาค (; semi-colon) ใช้เมื่อข้อความส่วนนั้นได้ใช้เครื่องหมายจุลภาคไปแล้ว โดยเฉพาะกรณีอ้างอิงเรื่องเดียวกันหลาย ๆ คน เช่น Several researchers (Greenberg, Domitrovich and Bumbarger, 2000; Yawnetal.,2000)...

22.4 เครื่องหมายทวิภาค (: colon) ใช้เพื่อคั่นระหว่างชื่อสถานที่พิมพ์ (ชื่อเมือง, ชื่อรัฐ) และชื่อสำนักพิมพ์

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

23. การใช้คำย่อในการเขียนรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
ม.ป.ป.	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	ไม่ปรากฏปีที่จัดพิมพ์
ม.ป.ท.	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	ไม่ปรากฏสถานที่จัดพิมพ์
ม.ป.พ.	ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์	ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์
น.	หน้า	
ล. 2	เล่มที่ 2	
ฉ	ฉบับที่	
2 ล.	2 เล่ม	
ต. 4	ตอนที่ 4	
Comp.	Compiler	ผู้รวบรวม
Ed., Eds.	Editor, Editors	บรรณาธิการ
Ed.	Edition	ครั้งที่พิมพ์
2nd ed.	Second Edition	พิมพ์ครั้งที่สอง (เว้นวรรคระหว่าง 2nd และ ed.)
3rd ed.	Third Edition	พิมพ์ครั้งที่สาม (เว้นวรรคระหว่าง 3rd และ ed.)
4th ed.	Forth Edition	พิมพ์ครั้งที่สี่ (เว้นวรรคระหว่าง 4th และ ed.)
Rev. ed.	Revised Edition	ฉบับปรับปรุง (เว้นวรรคระหว่าง rev. และ ed.)
Trans.	Translator(s)	ผู้แปล
n.d.	No date	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์
n.p.	No place	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์หรือสำนักพิมพ์
p., pp.	Page, Pages	เลขหน้า
No.	Number	ลำดับที่
Vol., Vols.	Volume, Volumes	ปีที่
Chap.	Chapter	บทที่
Pt.	Part	ส่วน
Tech. Rep.	Technical Report	รายงานทางวิชาการ (เว้นวรรคระหว่าง Tech. และ Rep.)
Suppl.	Supplement	ส่วนเพิ่มเติม

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแท้ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

บรรณานุกรม

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *คู่มือการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 9 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2553). *การเขียนรายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช บัณฑิตวิทยาลัย. (2560). *คู่มือวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์*. นครศรีธรรมราช: ผู้แต่ง.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2555). *คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับแก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2559). *การอ้างอิงและการเขียนรายงานอ้างอิงหรือบรรณานุกรมแบบ APA*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- American Psychological Association. (2001). *Publication manual of the American Psychological Association* (5th ed.). Washington, DC: Author.
- American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, DC: Author.
- American Psychological Association. (2012). *APA style guide to electronic references*. (6th ed.). Washington, DC: Author.

* ปรับปรุงและเรียบเรียงใหม่จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า (ฉบับปรับปรุงใหม่พ.ศ. 2556) โดยอาจารย์วิเชียร มั่นแหล่ ใช้สำหรับปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป